

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

TOLLHEGYEN.

— május 28.

(Hogy maradt meg Boda?) A császárvárosban szinte közszájon forog, hogy fújták le a legfelsőbb helyről a főkapitány ellen megindult akciót. Mikor gróf Andrassy Gyula elfoglalta hivatalát Boda Dezsőt is felszólította arra, hogy adja be lemondását, mert kormánybiztos volt Debrecenben.

— Nem mondok le, — válaszolt Boda. Politikával nem foglalkozom, tisztviselő vagyok olyan pályán, ahol katonás fegyelem a fő. Mentem oda, ahova küldtek. Családos ember vagyok és fiatal, nem akarok munka nélkül nyomorogni.

— Akkor föl fogom menteni, — felelte Andrassy.

Ahogy parancsolja kegyelmes uram — válaszolt Boda és ment egyenesen báró Fejérváryhoz, akinek elpanaszolta a dolgot. Fejérváry még az éjjel Bécsbe utazott és reggel kihallgatásra ment a királyhoz. Elmondta, hogy Boda nem a törvényhatóság zavarai miatt küldött kormánybiztos volt, hanem tisztán a vizsgálatot vezette. Pontos, képzett tisztviselő, akit érdemes megtartani. A király kegyesen becsátotta el Fejérváryt. Azután felküldték Boda menesztésének iratát a kabinetirodába. Az egész csomó megjegyzés nélkül visszaérkezett. Egyszóval Andrassy gróf nem söpörhet úgy, a mint akarja, mert Bécsben — fogják a sópró nyelét.

(A harmadik egyetem.) A „Kakas Márton“ ban jelent meg ez a jóízű tréfa: (Gróf Apponyi Albert képzelt beszédéből, melyet a harmadik egyetemért versengő városok együttes deputációjának mond.)

— Igen tisztelt uraim! Jól esik önöket ilyen szép számban egybegyűlve látni, mert megjelenésük a kultúra iránt való igaz érdeklődés jele. Nem habozom kijelenteni, hogy a harmadik egyetemre igen nagy szükség van s előbb-utóbb fel is állítjuk azt. Más kérdés, hogy melyik város kapja. Én a magam részéről nagy vára . . .

Egy nagyváradi deputátus: Ah, tehát mégis!

Apponyi: . . . nagy várakozással nézek a harmadik egyetem működése és az ezzel járó kiszámíthatatlan erkölcsi nyereség elé. Nagy reményem van, hogy kas . . .

Kassai ur: Fügét Várának, mégis mi kapjuk meg!

Apponyi: . . . azaz méh-kas módjára fogja ez magába gyűjteni a tanulni vágyó ifjúságot. Temes . . .

Temesvári küldött: Nem megmondtam? Már ezelőtt tíz évvel megmondtam, hogy itt lesz.

Apponyi: . . . Temessünk el egytől minden keserűséget, amit régebbi kormányok okoztak könnyelmű ígérgetésekkel és lássuk be, hogy po . . .

Kraxelhuber: Esz fan ety beszét, miénk asz etyetem!

Apponyi: . . . politikai viszonyaink

változatossága mellett ezen nem is csodálkozhatunk. A harmadik egyetem sze . . .
Szegedi magyar: . . . gedé.

Apponyi: . . . szerintem most már meglesz, sokkal előbb, mint bárki azt gondolná, de a helyére nézve, beláthatják az urak, kötelező ígéretet nem tehetek.

(A deputáció hosszú orral távozik.)

Ebben az életben az a nevezetes, hogy Debrecen már az élőlápok sem sorozzák a harmadik egyetemért versengő városok közé!

A népjogok diadala.

— május 28.

Megnyilt a fehér cár birodalmának parlamentje, az orosz дума. A népjogoknak micsoda földöntúli varázsereje kellett ahhoz, hogy a zsarnoki kény meghódoljon a tömeg előtt, hogy az atyuska elismerje az ő jámbor muzsikájának emberi mivoltát.

Nem lehet a föld kerekéségén olyan civilizált ország, ahol ne ujjongva fogadnák a világszenzációt, hogy az orosz дума megnyilt. A népjogok, a szociális gondolatok mai nagy harcában büszke diadalt jelent a nagy orosz birodalom parlament megnyitó napja. — A világmegváltó gondolat, a népszabadság előtt, mint a kürtszóra Jericho falai, úgy omlanak le az abszolutizmusnak, a despotizmusnak bástyái. Lelkesedve kell köszöntünk azt a fényes má-

Jegyzetek.

CXV.

Együtt ültünk az ősi parkban,
Hajlongtak a vén topolyok . . .
Csókoltam ajkad . . . hallgatám szód,
S elbájlolt édes mosolyod!

És a gyönyör közt, eszrevétlen
Szememből egy-két könny kihullt . . .
Mi szállt szívembe? . . . sejtelen? . . . vagy
Sötét szárnyával int a mult?!

Elandalodtál most . . . napernyőd
Mozgott a púha fővenyen,
Míg önfeledten oda irtad
A te neved — s az én nevem! . . .

Hűvös szellőt hozott az alkony,
S szétszórta gyorsan a nevünk . . .
Mikor már egy betű se' látszott:
Mevolt írva történetünk! . . .

CXVI.

Némely ember szíve olyan,
Mint a hónapos lakás!
Máma költöznek belőle,
Azután meg lakja más! . . .

És a szív remegve kérdi:
Vajh ki költözik bele? . . .
A lakóval béke jár-e,
Vagy bubánat száll vele?

A lakásnak bére nem sok:
Szeretetért — szeretet . . .
Hátha megszökik lakója,
Hálátlan — ki nem fizet?!

És mikor lakója felmond,
Már készül, már költözik,
A szív elfelejti vádját
S a búcsúra vérezik!

ennyi bú gond! Bár üres vón
A lakás, az lenne jó . . .
Mégis, mégis ez a nóta
Azt hirdeti csak régóta:
Itt lakás van kiadó!

Gáspár Imre.

Látogatók.

A költő pisze volt és Mórnak hívták.
Egy meggondolatlan percében megnősült s
ettől megnyult az orra A mórtól azonban
nem tudott megszabadulni, bár a felesége
még a keresztvizet is leszedte róla, amit egy
Mórról csak a legritkább esetben lehet.

Az asszonnyal bevonult a költő házába
a jólét, az ételszagu nyugalom és egy zöld
garnitúra, amelyre hófehér horgolt terítő borult.
Bayonult a költő házába: a próza. He-
lyesebben a költő vonult egy prózai lakba,
mert a költőnek nem volt háza. A költőnek
csak egy féltucat gallérja, lealázó módon
kevés adóssága és egy szemölese volt a

homloka közepén. Az asszony utálta a költőt,
mert nem szenvedhette szemölesét
és mert senki embernek tartotta.

Akinek ilyen szégyenletes módon ke-
vés az adóssága, azt az emberek nem becsül-
ték semmire, szokta mondogatni és megma-
gyarázta a költőnek, hogy kevesebb a gaz-
dátlan kuvasznál. A költő meghajolt a tö-
mérdek logika előtt és önmagában hárpíanak
csufolta a feleségét.

A költő egy napon náthát kapott és
két pofont. A nátha onnan eredt, hogy az
asszony télvíz idején a saját kivágott bái
cipőt adta a költőre, a két pofon pedig on-
nan származott, hogy a költő zokszóval il-
lette a mostoha sorsát.

Dagadt arcával a költő barátságos la-
kában maradt, míg az asszony elment ha-
zulról. A költő magára zárta az ajtót s így
biztonságban érezvén magát, le mert heve-
redni a zöld garnitúra legbeesesebb darab-
jára: a pamlagra.

A szobára félhomály borult és a költő
lezárta szeméit. Hirtelen úgy érezte, hogy
valakinek a pillantása szegeződik rá merően.
Félpillantott s ott állt előtte Cora, a cirkusz-
lovárnő.

— Nem ismersz? Nem emlékszel Ca-
rára, a „Cigányok“ című regényed hő-
sőjére?

Van szerencsém, hebegte a költő . . .
Izé . . . Nagysád él?

— Amiut látod öregem. Eljöttem hoz-

jusi napot, amikor a művelt Európa legnagyobb birodalma elszakadt kelettől és az erkölcsi és eszmei kötelékek erejénél fogva Nyugathoz kapcsolódott. Hogy ez az orosz népképviselőt mennyiben jelent az orosz nép számára igazi jogokat, az megint más kérdés. Bizonyos, hogy még sok küzdelmen fog keresztül menni Oroszország, míg eljut az egyedül üdvözítő népparlamentig. De így is örvendezünk, mert ami megvan, azon a poklok kapui sem vehetnek erőt: az új Oroszország megszületett.

Ki hitte volna ezt még csak néhány év előtt is? Rövid három esztendő óta az orosz abszolút kormányzat teljesen elromlott gépezet lett. Mikor az orosz terjeszkedő politika rávette tekintetét a messze Kelet-Ázsiára, ezzel a szempillantással az orosz abszolútizmus eljegyezte magát a pusztulással. Világromboló tekintet volt ez. Rombadólt vele a Podjedonoszev-féle uralom, a cárizmus. A japáni vizeken és mezőkön szenvedett vereségei az orosz medvének adták meg az első végzetes szurást s innen tovább már csak vonaglás az orosz abszolútizmus élete. A Potemkin-hajó vörös lobogója, a Gapon utcai néphadseregének zordon felvonulása a cári téli palota falai alá már jelentős dátumai lettek az orosz abszolút kormányzat utolsó napjainak.

E héten aztán, az Ur 1906-ik esztendejében, a virágzás, az életbe zökkenés, a vajadás és megszületés e csodaszép májusi hónapjában megnyílt az orosz népképviselő tanácskozó terme, megnyitotta azt ünnepélyes trónbeszéddel a nagy, vérivó, néptipró, kegyetlen fehér cárok ivadáka: II. Miklós cár.

Emberrársak, polgárok, jól jegyeztek meg magatoknak ezt a napot. Ez az orosz dátum világgraszoló, az egész emberiségre kiható eseményt jelent. A népjogok árbóc-rudján diadalmasan röppen magasra a szabadság

lobogója. Nincs a zsarnokságnak olyan szélvihara, mely letépni tudná onnan azt a gyönyörű lobogót.

Az orosz példa buzdításul szolgálhat minden elnyomott, szegény népnek, hogy a népek sirjából hatalmas, diadalmas feltámadás van.

A vámtarifa kérdése.

(Saját tudósítónktól.)

— május 28.

A kormány maga bizonyára legjobban csodálkozott azon, hogy szolgálatkés tollak egészen a válságig hegyezték ki a vámtarifa önálló beiktatásának kérdését. Mi első perctől fogva megirtuk, hogy ez a kérdés nem rejt méhében válságos anyagot, mert ezt a magyar kormány hivatalba lépése előtt a magyar királylyal elvégezte. Az osztrákoknak pedig még akkor sem lehetett volna komoly kifogásuk, ha ez a megegyezés nem lett volna meg; mert ők meg kapnak mindent, amit akarnak — lényegben és a magyarnak csak a forma jut. A hus az ő osztályrészük, a mienk a lerágott csont és őket az kevésbé érdekli, ha mi a feloszlott koncot piros-fehér-zöldre festjük, hogy legalább nézhessük. Gyengesség is lett volna a kormánytól, hogy holmi válságámitásokkal szeresse meg azokat a babérokat, melyekről a nemzeti jogok lényegének érvényesítésénél le kellett mondania. Végre is nem olyan kis-korú és naiv a magyar nép, hogy vivmányt lásson abban, ami nem egyéb, mint Fejérváry törvénytelenégeinek kényszerű törvénybe iktatása. A mi tudomásunk szerint nem is mondta a kormánynak egyetlen tagja se hivatalosan, se félhivatalosan, se magánbeszélgetésben, hogy a vámtarifa kérdéséből kifolyólag válság származhatnék, vagy hogy e tárgyban a megegyezést vivmányának tekintik. A osztrák kormány csak azért kapaszkodott ebbe az előzetesen már elintéztet kérdésbe, mert esetleges bukását a választói jog kérdésében lefelé szépíteni akarta. Ennyi volt az egész.

A király közbelépése ennek a játéknak véget vetett. A megegyezésről szóló hírben mégis van valami aggasztó. Azt mondja az ebben a tárgyban kiadott félhivatalos közlemény, hogy „oly megegyezés jött létre, amely mindkét fél kielégítheti.” Ez gyanús, mert arra enged következtetni, hogy mi még a formális és lényegileg semmit sem jelentő becikkelyezésért adtunk valamit cserébe. Ez baj volna, mert az osztrákok mindig valami értéket kapnak és formákkal nem érik be. Nagyon szomorú tény volna, ha a magyar kormány még formális becikkelyezésekért külön díjakat fizetne az osztrák kormánynak. Reméljük, hogy az egész csak a félhivatalos fogalmazvány hibája és hogy a kormány nem volt olyan botor, tényleg valamit adni azért, amihez az osztráknak semmi köze. Holnap megtudjuk.

Ugy látszik, hogy az osztrák kormány keveseli azt, amit kapott; lapzária után kapjuk azt a hírt, hogy az osztrák kormány félhivatalosan cáfolja, hogy a magyar kormánnyal megegyezés jött volna létre. A bécsi Korrespondenzbureau ugyanis azt adja közre mai déli kiadásában: „Olyan megegyezés nem jött létre, mely mindkét fél kielégíti.” Szeretnők ezt úgy értelmezni, hogy van megegyezés, de ez az osztrákokat nem elégíti ki. Ez megfelelne annak a felfogásunknak is, hogy a magyar kormány nem honorál a mi természetes és törvényes, sőt ez esetben csak formai jogunk osztrák részről való elismeréséért.

Egyébként elég ékesen diskurál ez a kis félhivatalos közlemény:

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az osztrák kormány félhivatalos kommunikéjével szemben, a mely szerint az osztrák kormány fenntartotta álláspontját a magyar kormány álláspontjával szemben, illetékes helyről vett értesülésünk alapján irhatjuk, hogy ő felsége a király megengedte az 1899. XXX. t. cikkben kimondott, az önálló vámtarifa jogi állapotának megfelelő és csak a magyar korona országaira kiterjedő vámtarifa betérjesztését.

(A törvényjavaslatok benyújtása.)

Wekerle miniszterelnök holnap

zád, hogy számoljunk. Mester, te engem gyalázatos módon becsaptál . . .

— En? Nagysád, ön téved . . .

— Tévedek, drágaságom? Nos figyelj ide. Regényed hetedik fejezetében Adolár Gróf lábaimhoz rak egy palotát, egy fogatot, évi ötezer forintot, arra az esetre, ha elfogadom barátságát és hetenkint egyszer vele teázom.

— Emlékezem . . .

— Akkor emlékszel arra is, hogy mit mondtál velem . . . Gróf, az ön ajánlata szemérmetlen és mélyen sértő. Én, igaz, könnyelmű leány vagyok, karjaiba vettem magam egy jött-ment bohémnek, ha megteszik a szemérmelensége, de árat nem szabatok szerelmemnek . . .

— Igenis, ezt mondtam Önnek . . .

— Nagyon kedves. Ön azonban feleséggül vett egy vagyonos pofozógépet és engem az erkölcsimel együtt az antikvárius karjai közé dobott. Tudja-e hogy mi lett belőlem? Szomszédja az okszerű répatermelésnek . . .

— Nem értem . . .

— Egymás mellett állunk az antikvárius kirakatában, én és az okszerű répatermelés. És ennek, te gazember, te vagy az oka.

— Az ural majd nekem is lesz egy kis beszédem szolt egy mély férfihang, a melyet a költő azonnal Anasztázának ismert föl.

— Anasztáz, a „Tönkrement földesur”-ból. Oh, van szerencsém . . .

— Dehogy is van szerencséje, sőt nagyon is vesztére van, hogy itthon találok.

— Mivel szolgálhatok? dadogta a költő.

— Ön engem kiküld Amerikába, szemet hordat velem, koplaltat holott itthon a józsefvárosi hentesné oldalán gondatlan életet élhettem volna.

— Bocsanat, ez nem lett volna férfiúhoz méltó dolog.

— Ugy, sipitozott a cirkuszlovárnő, nem férfiúhoz méltó dolog? Hát te miért másztál bele egy ilyen piszkos üzletbe?

— Anasztáz más férfiú. Az ő karaktere nem engedte meg, hogy ilyen komisszást követtessen el velem. A pszichológiát nem lehet hamisítani . . .

— De az utlevél, amelylyel a hajóra szállított bezzeg hamis volt. A kiszállásnál majd rajta vesztettem . . .

— Tudom, megakartam rajzolni egy bűnöst, amint a halálos rettegésen megy keresztül . . . Egy váltóhamisító partraszállása: ez érdekes.

— S ezért kellett nekem szenvednem? Ki kellett állnom a legborzasztóbb kinokat, hogy magáról megirhassák, a fő alak jellemfestése kitűnő.

— Gazember, nyögte egy rekedtes hang és a költő borzadva nézett az új látogatóra. Halvány, horpadt mellű nő volt. A köhögéstől csak nagysokára tudott szóhoz jutni.

— Irma, szörnyűkődött a költő. Irma a „Sárga rózsák”-ból, mi lett magából?

— Egy részeg lakatosnak a felesége . . .

— Hogyan, Bárdos iszik? Hiszen mi-

kor befejeztem a „Sárga rózsák”-at, Bárdos mintaképe volt a józan életű munkásnak.

— Mikor befejezte? kacagott gúnyosan a beteg nő. Hiszen be sem fejezte. A regény pontokkal végződött . . .

— Ez a méla akkord, amely az olvasónak nagy perspektívát nyit.

— Szájaskodni tud, de rólam nem gondoskodott. A pontokból nem tudnak megélni és az uram ivásnak adta magát. Szélhámos . . .

— Összetöröm a csontjait, zugta Anasztáz . . .

— Csak a haját, sipitozta Cora.

Bocsanat, ijedezett a költő, mit kívánok tőlem? Ha valamiben segítségükre lehetek . . .

Számon akarjuk kérni Öntől saját logikátlan és becsstelen eljárását. A könyveiben nagyképszerűsödött prédikálta az erkölcsöt, adta a kifogástalan lovagias férfit a mi bőrünkre. Az olvasói azt hitték, hogy maga egy középkori hős, egy páncélos Lohergrin, egy ékes szavú, fürtös fejű trobadour. Vslójában egy kopasz zsidó . . .

— Egy sakk-tábla karakter . . .

— Egy ember, aki a jellemét a vegyi tisztítóban tartogatja . . .

— Kegyelem, siránkozott a költő, kegyelem . . . hallgassanak meg s aztán ítéljenek. Dorát megtartottam az erkölcs utján, Anasztáz kiküldtem Amerikába. Irmát férjhez adtam a lakatoshoz s a közönség mindenre azt mondta: sablon, romantikus hülye-

terjeszti a Ház elé az önálló magyar vámdijszabásról, továbbá az indemnitásról és ujjoncozásról szóló törvényjavaslatokat.

(Az osztrák kormány lemondása.)

Bécsből jelentik továbbá, hogy miután az osztrák-kormány a magyar-kormányval, a vámtarifa ügyében megegyezésre nem jutott, Hohenlohe herceg és társai beadják lemondásukat. Az osztrák kormány a mai minisztertanácson határozott lemondása ügyében.

(Minisztertanács.)

A kormány tagjai ma a kora délutáni órákban értekezletre gyűltek össze, mely eltartott késő estig. A minisztertanács Wekerla bécsi utjáról való jelentésével és az országgyűlés munkarendjével foglalkozott, a melyet a miniszterelnök holnapi programbeszédében fog kifejezni.

(Az első petíció.)

A m. kir. Kuriához a képviselőválasztások után ma adták be az első kérvényt. A kérvény László Mihály, Gyulafehérvárott pártonkívüli programmal megválasztott képviselő mandátumát támadja meg.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 28.

Uj rend: pont tizkor kezdődik az ülés. Még kevesen vannak együtt, de azért megszólalnak az összes csengők s Justh Gyula elnök megnyitja az ülést. — Előbb azonban fogadta a Ház tisztviselőinek tiszteletét. A mai ülés egyébként az utolsó unalmas ülés. Csupa névsor olvasásból áll. Ma sorsolják ki végleg az osztályokat, megválasztják a bizottságokat, három jegyzőt és végül felolvassák a trónbeszédet, melyet a honatyák ma immár harmadszor fognak meghallgatni.

ség. Modern akartam lenni, nem tudtam, verista akartam lenni, nem ment, realista, mindenféle ista: nem sikerült. Sarogba vágtam tehát a tollat, amely Önöknek életem adott és elfogadtam egy vagyonos özvegynek a — megvallom kissé erős — kezét. Azóta így tengődöm. Sovány kosztot kapok s néha pofoznak is.

Szegény, sajnálkozott Cora.

— Ez a praktikus iskola, a melyhez most tartozom és mondhatom, sorsom nem a legirigylendőbb.

— Hm, dörmögte Anasztáz, szolgálhatok egy jó szivarral? Henry Clay, Öntől kaptam még a jó időkben. . .

— Lássa én ilyet sohasem szivtam. . .

— Az uram szép gyertyatartókat kovácsol, majd megtisztetem egy párral, szolt Irma.

— Pá pipi, köszönt Córa, megyek, mert még megpumpolsz. Jöjjön Anasztáz. . .

— Ezzel kilebegett az ajtón, Anasztáz és Irma sietve követik. Ideje volt, mert e folyosóról behallatszott a költő feleségének rikácsolása.

— Jaj istenem, elaludtam, sopánkodott a költő leugorva a pamlagról és teli tüdővel kezdte fújni a meleg helyet, amelyen feküdt. Szegény, de be kell vallanunk, hogy ezt egy okos vadászskutyától tanulta skit megverték, mert a pamlagon hevert. . .

Uray Dezső.

Justh elnök mindjárt az ülés elején bemutatja a főrendiház átiratát, melyben a méltóságos Ház megalakulását jelentik. — Reisz Aladár hat heti szabadságot kért, a Ház megadta neki. Felolvassák gróf Nákó Sándor fiemei kormányzó és gróf Zichy Nándor tárnokmesterré kinevezését. — Nákó lemondott a kerületéről s az elnök felhatalmazást kér a Háztól, hogy megtehesse az intézkedéseket a választásra. Választást kell elrendelni a nagykálói kerületben is, a hol Mezőssy Béla, a most kinevezett politikai államtitkár új választás alá veti magát. — Még egy harmadik kerület is megüresedett: Desseffy Aurél gróf, a főrendiház elnöke lemondott girálty kerületéről s itt is új választás lesz.

Ezután következett az unalmas munka. Az osztályokat sorsolják. 413 nevet kell felolvasni, kisorsolni — Ez nagyon unalmas munka, még Justh Gyula is elveszti türelmét s a közepén Rakowszky István cseréli fel — a sorsolás munkájában.

Sokáig tart a sorsolás, igen lassan megy. A képviselők lassanként elszállingóznak a Házból s alig 20-30-an hallgatják a monoton sorsolást.

Tizenkettő felé végre az utolsó névhez jutnak, de előbb egy kis bajt intéznek el. Véletlenül Mezőssy Béla neve is benne volt az urnában, pedig ma reggel lemondott a mandátumáról s így — nem képviselő. De kisorsolták helyette aztán egy másikat s így elintéződvén a baj, következett a hosszú

szünet.

Szünet közben az országgyűlési tudósítók Rakosi Jenő szindikátusi elnök vezetésével tisztelegtek a Ház elnökénél. Rakosi Jenő üdvözölte az ujjonnan megválasztott elnököt s kérte, hogy teljesítse a sajtó azon kívánságait, melyek a gyorsabb hírszolgálatra vonatkoznak.

Justh Gyula válaszában készséggel megígérte a sajtó érdekeinek istapolását. — Érdekes volt Justh Gyulának egy magánbeszélgetés közben elmondott nyilatkozata. Azt mondta, hogy ő mindent teljesít, csak idő legyen rá, mert folyton fejünk felett lóg a Damokles kardja. A régi rendszer emberei szervezkednek, támadnak s a védekezés munkája közben alig alig jutnak hozzá az alkotáshoz.

Szünet után.

Justh Gyula foglalja el az elnöki széket s megnyitja az ülést.

Elnök: Következik a bizottságok megválasztása. Javasolja, hogy a bizottságra és a jegyzőkre egyszerre szavazzanak.

A jegyzői állásokra három jelölt van: Harambasi Ágost, Reisz Aladár és Ráth Endre.

A szavazásnál a névsort Thoroczky Miklós gróf jegyző olvassa, a távollevőket Benedek János jegyző.

A szavazásoknál kiderül, hogy nagyon kevés a honatya s e felett az elnök méltán megütözik. Később Justh Gyulát kicseréli az elnöklésben a második alelnök Návay Lajos.

Justh elnök ezalatt az elfogadó terepben fogadja a horvát képviselők tiszteletét. Medákovics Bogdán, a horvát klub elnöke némely nyelven üdvözlő az elnököt, a ki válaszában a jelen voltak legnagyobb meglepetésére erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy őt németül üdvözljék. E Házban — ugymond — lehet beszélni magyarul, lehet horvátul, de németül beszélni — ezt nem tűri. Egyébként őszinte szeretetét nyilvánítja a horvátok iránt és bizalmukat bizalommal viszonzza. Ő őszintén óhajtotta mindig a horvát magyar barátságot és azt istapolni is fogja. (Eljenzés.) A bizottsági szavazások egy órákor érnek véget.

ÖZIGAZGATÁS.

× A választó kerületek új beosztása és a bizottsági tagok szaporítása tárgyában a városi tanács a részletes javaslat kidolgozásával annak idején Vecsey Imre főjegyzőt bízta meg. Miután a munkálat meglehetősen nagyarányú, a jelentés betér-

jesztésére Vecsey Imre főjegyző október 31-éig halasztást kért a városi tanácstól. A halasztást a tanács megadta és egyúttal megbízta Dr. Magoss György főügyészt, hogy a jelentés irányelveinek megállapításánál legyen segítségére a főjegyzőnek.

× Installáció a városnál. Ma délután hosszasan értekezett Weszprémy Zoltán főispán Kovács József polgármesterrel a beiktatás napjának meghatározására. A megállapodás az, hogy az ünnepélyes beiktatás június hó 7-én délelőtt 11 órákor lesz.

× A gazdasági bizottság ülése. A gazdasági bizottság vasárnap ülést tartott Király Gyula tanácsos elnöklésével, amelyen a zárszámadást néhány jelentéktelen módosítással elfogadták. A bizottság utasította a gazdasági tanácsot, hogy a sok pótló-hátrányt valamelyes intézkedéssel igyekezzen megszüntetni.

× A Hortobágy hasznosítása. Eddig az abszolút uralom volt a villámhárítója annak, hogy a Hortobágy hasznosításának kérdése elaludt. Most, hogy ez a kifogás tárgytalan, itt volna az ideje, hogy a városházán ezt a kérdést sorozzák elsőnek a leg-sürgősebben megoldandók közé, úgy tudjuk, hogy a kis bizottság Király Gyula elnök-lésével már betérjesztette Kovács József polgármesterhez jelentését, a nagy bizottságot azonban eddig még nem hívták össze.

Tornaverseny után.

— május 28.

Elmultak a szép napok, melyekben sok gyönyörűséget élvezhattunk volna, ha épen ez nem minálunk történik.

Ugy lelkesedünk mindenért, ha nálunk valami történik, de a kivitelben teljesen tehetetlenek vagyunk.

Ide sereglettek az edzett tornászok, hogy képességük legjavát bemutatnassák, de már idejövetelekkor igen nagy csalódás érte őket.

Az elszállásolásban a legnagyobb félreértések merültek fel, elhelyezkedve pedig teljes egyedül maradtak; a tornászok iránt, azok multságáról, hogy magukat teljesen jól érezzék, senki nem gondoskodott: csak úgy botorkáltak összevissza a városban, anélkül, hogy debreceni emberrel szóba is állhattak volna.

Maga a verseny pedig a szó szoros értelmében a legzavartabb volt: összevissza ment minden, magoknak a tornászoknak sem telt benne öröme, hát még a közönségnek. Debrecenben effajta versenyeket nagyobb szabásúnak, fényesebbnek kellett volna feltüntetni, az egész tornaverseny nagyon is a kapkodás jellegét viselte magán.

Nem volt abban köszönet, nem volt annak semmi mélyebb hatása, a rendezőség egészen elvesztette a fejét.

A közönség maga pedig nem látott jól, fej fej elé került mindig, az elfoglalandó helyeken mások ültek, nem volt aki a helyekre vezette volna a közönséget, tolakodók is belopózkodtak, százával is voltak.

A közönség drága pénzéért élvezni akar, nem pedig bosszankodni.

Utóvégre is ki kell ábrándulnunk, nálunk multság rendezéshez, szives látáshoz nem értenek.

Közönyösek vagyunk minden iránt, mi csak jó hírnevünknek nagyon ért.

— a—b.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 28.

*Hungária asszony szépen megint :
Hát ti Béccsel megalkudtok megint ?*

*S mig Bécs felé mosolygok szépen,
Egymást üti magyar, pártos dühében.*

*Bolond ki néktek ir históriát :
Tanítani nem lehet Árpád fiát !*

Nyár elején.

— május 28.

Még egy néhány nap s benne vagyunk az égető, perzselő hónapok egyikében, bár még nem a legszörnyebben, de mindenesetre ebben a hónapban, mikor már a melegebb felöltőkre egyáltalában szükség nincs.

Most már elmúltak a fagyos szentek napjai is, melyek elé aggódva tekintettünk, mert Orbán napkor nagyon is lehült a levegő, nagy viharok és jégesők pusztítottak mindenfelé.

Áldás is volt a sok jó zápor, mely főleg városunkban és környékén alaposan megáztatta a földet, de tudomásunk van róla, hogy innen alig egy órányi távolra már az esőnek színét sem látták.

A nyár eleje így kétes reményekkel kecsegtet, részben mert nagyon sok helyen a föld száraz, eső után szomjuhozik, másrészt megmár nagyon nagy területeken tönkre ment a sok elemi csapástól minden.

Hogy csak éppen a szőlőt említsük, melybe most nálunk milliókat befektettek, egyes vidékeken némi reményt nyújt, hogy talán jó termés lesz, de a legtöbb telepen alig alig van egy kevés haszonra kilátás.

És így van ez már vetemény-neműeknél is, a mi kilátás kínálkozik, az még most mind csak látszat csalfa tünemény, melybe az egek viharai, a természet titokzatos játéka is belésszólnak majd.

Nyár elején volnánk, esordultig teli szívünk az édes mámmal, a nyár epedő érzelmeivel, vágyódással, reménységgel: csak aztán szomorú valóra ne ébredjünk.

+

— **Hock János — debreceni plébános.** Lapurkban említettük először, hogy kiket emlegetnek jelöltekül a dr. *Wolffka* Nándor halálával megünnelt debreceni kisprépost plébánosságra. Ezek közül *Hock János*, orsz.-gyűlési képviselő és kőbányai plébános kinevezése a legvalószínű. E tárgyban *Hock Jánost* megkérdezte egy újságíró, ő pedig — amint nekünk táviratozzák — oly választ adott, melyben minden van inkább, csak visszautasító szándék nincsen. Ezeket mondotta:

— „*Hivatalosan* még nem tétetett lépés arra nézve, hogy engem, vagy mást nevezzenek ki Debrecenbe. Egyébként ebben a kérdésben a kormánynak és a jelölő püspöknek van szava; a püspök ugyanis hármas jelölést terjeszt a kultuszminiszter elé, aztán közös meg egyezéssel döntenek. Szirmecsányi püspök azonban jelenleg beteg s miután nem tudni, meddig húzódik betegsége, a kérdés egyelőre nem aktuális.“

— **Hátralékos adók.** A függetlenségi párt keblében erős áramlat van az iránt, hogy az 1905. évi egyenes adótartozások engedjék el. A konzekvenciát akarják

levonni ezzel a párt tagjai azon házhatározatoknak, amelyek egyenesen eltiltották a polgárokat az adófizetéstől, s egyuttal büntető precedenst akarnak teremteni azokkal szemben kik az abszolut kormány kegyeit keresve, adójukat a nemzet ellen rendelkezésre bocsátották, mert így ezek pénze odaveszne. Az így támadó hiányt aztán vagy kölcsön útján, vagy pótdadó kivetésével akarják fedezni. Mindenesetre olyan a fenti terv, hogy azt az illetékes köröknek a legmelegebben ajánljuk megfontolás tárgyául. Mert nemcsak jutalmazni, de büntetni is kell. Különbben nem jön meg bizonyos köröknek az esze.

— **A szerb dalegyletnek.** június 2-án délután városunkba érkező pünkösöd első és másodnapján itt időző 60 tagja közül 2-nek elszállásolását Márk Endre ügyvédi kamarai elnök ur — az elfogadást pedig: Komlóssy Arthur ur és dr. Bacsó Dezső ur 3—3 koronával, Heynke Oszkár ur 2 koronával biztosították illetőleg vállalták meg. Debrecen 1906. május 27. Csurka István, mint a rendező bizottság titkára.

— **A kereskedelmi akadémia új igazgatója.** A kereskedelmi akadémia eddigi érdemes igazgatója tudvalevőleg a pozsonyi akadémia megtisztelő meghívása folytán itt hagyta debreceni állását és eltávozott Pozsonyba. Az ekkép megüresedett igazgatói széket ma délután töltötte be a kereskedőtársulat felügyelő bizottsága. Az akadémia igazgatójává egyhangulag *Fábián Lajos* Mór rendes tanárt választották meg. A kitüntetett bizalom kétségkívül érdemes férfit ért, aki immáron két évtized óta neveli az iskola növendékeit. Helyettes igazgatóul Dr. *Szántó Sámuel* jelölték ki, míg Dr. *Rác Lajost* a kereskedelmi és iparkamara fogalmazóját segédtanárnak hívták meg.

— **Uj doktorok.** A Kolozsvári Ferenc-József egyetemen legújabbán két debreceni ügyvédjelölt, *Szép Izidor* és *Szűcs Andor* tette le szép sikerrel a jogtudományi doktorátust. Az új doktorok joggyakorlatukat Debrecenben fejezik be.

— **Wieber ezredes dandárparancsnoki megbízása.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a király *Wieber Adorján* debreceni ezredest, a debreceni harmadik honvéd gyalog dandár parancsnokság ideiglenes vezetésével megbízta.

— **A siketnémák felvétele.** A „Siketnémákat Gyánolító Debreceni Egyesület“ az általa fentartott intézet első osztályába a jövő 1906—1907. iskolai évre 15 növendéket vesz fel. Az első osztályba való felvétel végett 7—10 éves kora, bármily vallású és nemzetiségű fiukért és lányokért lehet folyamodni. Ezen kívül felvételt nyerhetnek az intézet felsőbb osztályába olyan siketnémák is, akik az alsóbb osztályokat valamelyik más hazai intézetben végezték el s szülőik idő közben Debrecen közelébe költöztek; továbbá az olyan gyermekek, akik népiskolai tanuláuk közben, vagy az előtt siketlélvén meg, ismereteiket csak a beszéd szájról való leolvasásának megtanulása útján egészíthetik ki. A kérvény fent nevezett egyesület igazgató tanácsához címzendő s folyó évi június hó 30 ig a siketnémák debreceni intézetének igazgatóságánál adandó be. Kívánatos, hogy a folyamodók megvizsgálás végett az intézet igazgatóságánál jelentkezzenek, mert ha valamely növendékről csak a felvétel után tudódna ki, hogy siketnémaságán kívül valamely más, az oktatást akadályozó fogyatkozásban is szenved, az intézetből eltávolítatik. A kérvényhez, mely összes mellékleteivel együtt bélyegmentes, a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. orvosi vélemény a gyermek testi és lelki állapotáról; 3. himlőoltási bizonyítvány; 4. hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról; 5. egész segély kérés ese-

tén szegénységi bizonyítvány, melyben ki-tüntetendő, hogy a gyermek eltartásáról és neveléséről, illetőleg az ezzel járó kiadások fedezéséről sem a szülők, sem a nagyszülők gondoskodni nem képesek; 6. ha önköltségesnek, vagy részben fizetőnek jelentkezik a növendék, kötelezvény arról, hogy szülei évenként — nyolc éven keresztül — legalább 250 k. ellási és 20 k. taneszközdíjat, illetőleg a vagyoni tehetségükhöz képes; megajánlott tartásdíjhozjárulást pontosan megfizetik és gyermeküket a szükséges ruházattal ellátják. E kötelezvény az illető községi előjárósága azon hiteles záradékával látandó el, hogy a magukat kötelezők kötelezettségüknek eleget tudnak tenni. A 2. és 4. számú mellékletek számára csakis az intézeti igazgatóság által díjtalanul megküldendő nyomtatvány űrlapok használhatók. A felvett siketnémák nyolc évi képzési idő alatt megtanulnak hangos szóval érthetően beszélni, írni, olvasni, számolni, vagyis mindazon ismereteket elsajátítják, mely az életben való boldogulhatásra elengedhetlenül szükségesek. E mellett a lányok kegyerüket megkeresni tudó varrónők képeztetnek ki, a fiuk pedig az ipari pályára előkészítetnek.

— **Kérelem a közönséghez!** A hírneves szerb dalegylet (Irustvó) 60 tagja f. év június hó 2-án délután fél 4 órakor városunkba érkezik, hogy Pünkösöd első napján este az Arany Bika dísztermében a debreceni egyetem és Kossuth szobor alapjává jótékony célú hangversenyt tartson. Ez a cél s az a másik cél, melyért ide fáradsz, hogy t. i. a magyar és szerb nemzet rokonérzelmei kináltassanak láthatóképpen is értékelhetővé tétessenek, lehetetlen, hogy Debrecen művelt közönségét érintetlenül hagyják. E feltevés az az kérelemmel fordul a fogadó és rendező bizottság a művelt közönséghez, hogy előkelő szerb vendégeink méltó fogadtatását biztosítandó: vendégeket fogadni, vagy esetleg annak megváltását a rendező bizottság titkárnál Csurka István urnál (Pacsirta-u. 49. sz.) eszközölni sziveskedjék.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ericsitettek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban a Pünkösdi ünnep napokon az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: Ma kedden este 7 és fél órakor, holnap szerdán d. e. 9 órakor, d. u. 5 ó. és este 7 és fél órakor. Csütörtökön reggel „Mazkirai“ egybekötött, „Haskornah“ 6 és fél órakor, d. e. az istentisztelet 9 órakor, a „Mazkir“ 10 és fél órakor. Köznapokon az istentisztelet reggel 6 és este 7 és fél órakor.

— **Sztrájk a Schwarcz-féle butortelepen.** A múlt héten sztrájk ütött ki a Schwarcz-féle butorgyár asztalosai közt. A munkások a hatóság ellen panaszt tettek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél, hogy se az I. foku iparhatóság, se az ipartestület nem vette a kezébe ügyüket. Kossuth erre rendeletileg utasította az I. foku iparhatóságot, hogy a békéltetési tárgyalásokat kezdje meg. Ma délután 3 órakor Veléssy Béla rendőrfogalmazó meg is kezdte a tárgyalásokat, amelyek eredménynyel is kecsesgetnek.

— **A kiskorúak kivándorlása.** A kivándorlási hatóságok bejelentették a belügyminiszternek, hogy kiskorú gyermekek, kik kíséretükkel utaznak, a törvény szerint nem tartoznak utlevél váltani. Az utlevél hiányát a kiskorúknál jelenleg községi illetőségi bizonyítvánnyal kell pótolni. Az utóbbi időben azonban nagyon sokszor előfordult, hogy a kíséret utlevélén kívül a kiskorúknak nem volt községi bizonyítványuk és így nagyon könnyen történhetett visszaélés. Ugyanis utlevéllel bíró egyének bármily célból vihetnek magukkal kiskorú leá-

nyokat. A belügyminiszter tegnap rendeletet intézett Hajdúvármegyéhez és Debrecen városához, melyben szigorúan meghagyja a törvényhatóságnak és a községi előljáróságoknak, hogy minden egyes esetben a kiskorúak részére községi bizonyítványt állítsanak ki.

— **Iskolatársak találkozója.** Felkérjük mindazon iskolatársainkat, kik 1876-ik évben a debreceni ev. fef. főiskolában érettségi vizsgát tettek, hogy a folyó 1906 ik év június 29 én tartandó 30 éves évfordulati összejövetelen megjelenni sziveskedjenek. Kérjük továbbá volt iskolatársainkat és barátainkat arra, hogy kik ezen összejövetelen megjelenni óhajtanak, legyenek szivesek lakhelyüket, foglalkozásaikat Dr. Horváth Károly közközházi főorvossal tudatni, ki a megállapodásokat az összejövetel programját illetőleg, annak idején mindenki vel tudatni fogja. Kérjük egyúttal kedves tanuló-társainkat, hogy azon tanuló-társak lakcímét, kiét tudják, velünk közölni sziveskedjenek. Debrecen, 1906 május 26-án. Király Gyula, városi tanácsnok. Horváth Károly, közközházi főorvos. Dr. Medgyaszay Dezső, árvaszéki ünök. Erős Lajos, akadémiai tanár. Szepesi Dezső, árvaszéki ünök.

— **Az ingyen utas halálugrása.** Jegy nélkül utazott a vonaton Ginter Pál debreceni fodrászsegéd, s nehogy a kiszállásnál észrevegyék, a bősörményi vonatról leugrott. A vakmerő borbély legény azonban megadta az árát a potya utasánsnak, mert úgy összeverte magát, hogy nem tudott elmenekülni. Megindították ellene a kihágási eljárást.

— **Dühös kofa.** A piaci rend sehogyse tetszik a kofáknak, akik nem akarnak beletnyugodni a beosztásba. Nagy Imréné Matkó Erzsébetet is hiába figyelmeztette a rendőr, hogy tilos helyen árul, még ő neki állt feljebb és rátámadt a rendőre. Olyan botrányt esapott a dühös kofa, hogy a rendőr is alig tudta megfékezni.

— **Az utolsó Obrenovics.** Röviddel a szomorú végű Sasa meggyilkolása után tudódott ki, hogy az Obrenovics-dinasztiának él még egy sarja, távol Szerbiából, elrejtve, titokban. Milán királynak volt egy törvénytelen fia, akiről eddig nem tudtak. Erről a most már egyetlen Obrenovics-sarjról érdekes hír érkezik most. A fiatal királyfi Magyarországon él s a kolozsvári unitárius gimnázium hatodik osztályának magántanulója. Kolozsvárról azt jelentik róla, hogy egy kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag párbajt vívott egy társával s a homlokán kisebb sérülést kapott. A párbaj hírére gróf Zichy Jenő, aki tudvalegőleg gyámja Milán király árvájának, a fővárosból leutazott Kolozsvárra.

— **Német nevelő.** Egy szász nemzetiségű ifju, szerény s jó modoru fiatal ember, ki a gymnasiumi tanulmányait Segesvárott végezte, s most a budapesti egyetemen bölcselethallgató, jól meg akarván magyarul tanulni Debrecenbe szándékozik nyári szünetidejére jönni, s szerény föltételek mellett valamely jó családnál német nyelvi nevelőnek társalgónak ajánlkozik. A ki gyermekei mellé óhajta e jó alkalmat felhasználni; sziveskedjék velem, ki e tiszta németiséggel beszélő derék szász ifjut személyesen ismerem és jó lélekkel ajánlhatom, érintkezésbe lépni. Debrecen, 1906. május 28. Csiky Lajos theol. akad. dékán.

— **Meggyilkolt milliomos.** Nagyszöllősről írják, hogy tegnap óta a várost és vidékét nagy izgatottságban tartja egy gyilkosság. A meggyilkolt Spitz Mór, aki ezelőtt mint egy nyolc évvel hetedmagával félmilliónyi vagyont örökölt, de a perlési mániában szenvedő meggyilkolt utját áliotta a hagyaték átadásának. A gyilkosság gyanuja

miatt letartóztatottak egyike irást mutatott fel, amely szerint a meggyilkolt néki 20,000 koronáért eladja a csupán ingatlanokban 60,000 koronát érő örökrészét, melyet Spitz örökösstársainak a legmagasabb árban sem akart eladni. Az eddigi nyomozás azt derítette ki, hogy ameggyilkoltat Kiskupányba csalák, ahol a kinostári kőbányán keresztül szorosán a Tiszamellétfélszigeten, melyen késő este senkisé jár, előbb megfojtották s azután a Tiszának egyik holt ágába dobták. Spitzet bizonyára ki is fosztották gyilkosai, mert nála rendszerint sok pénz volt, még sem találtak zsebeben egyebet egy ragyosomó irásnál. Nyolcnap eltűnés után tegnap vetette ki a viz a holttestet. A nyomozás, amelyet a közönség nagy érdeklődéssel kísér, folyik. Újabb letartóztatások várhatók.

— **Meghívó.** A debreceni önkéntes tüzoltó-testület parancsnoksága tisztelettel meghívja a testület Tiszteletbeli, Alapító, Működő és Rendfenntartó tagjait a folyó év június hó 10-én vasárnap délután 3 órakor a tüzoltó őrtanyán tartandó XXXIX-ik évi rendes közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. A parancsnokság évi jelentése, 2. A számvizsgálók évi jelentése, 3. Az évi költségvetés megállapítása, 4. Indítványok tárgyalása, 5. Egy szakasz parancsnoki állás betöltése, 6. Három rendes és három póttagból álló számvizsgáló bizottság évi időtartamra való megválasztása, 7. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az Elnök három jelen lévő tagot nevez ki. Kivonat az alapszabályzatból: A közgyűlés határozatképes, ha azon a működő tagok létszámának a fele jelen van. Indítványok a közgyűlés előtt nyolc (8) nappal írásban a parancsnoksághoz nyújtandók be. Debrecen, 1906. május hó 26-án. Szikszay Gyula parancsnok. Berkó János segédtitkár.

— **Polónyi állapota.** Amint budapesti tudósítónk jelenti, jobbra fordult. A miniszter talán holnap elhagyhatja az ágyát. Ezentul már csak pihenésre és gondos diétára van szükség, hogy a beteg teljesen kigyógyuljon és sebészi beavatkozás nélkül nyerje vissza egészségét. Dr. Boross Ernő orvos véleménye szerint Polónynak egy két nap múlva vidékre kell mennie és ott zavartalan pihenőt tartania. Polónyi ennek folytán, mihelyt csak lehet, néhány napra Köröskénybe fog menni.

— **Elveszett.** Egy szegény kisvasuti kalauz tegnap a déli órákban elvesztett 190 kisvasuti 16 filléres jegyet. Kéri a becsületes megtalálót, hogy juttassa azt a rendőrséghez, vagy a kisvasuti igazgatósághoz.

— **Harc az aljegyzőségért.** Vasárnapi számunkban hírt adtunk a Kabán lefolyt járási értekezletről s felémeltük, hogy első aljegyzőül Nábrácky Bélát jelölték. — Most arról értesülünk, hogy nem Nábrácky Béla dr. lett jelölve, hanem Dávidházy Sándor II-od jegyző. Nábrácky Béla a II-od jegyzőségre aspirál. Hadházon, Nánáson, Bősörményben, Szoboszlón ez állásra más más jelölteket emlegetnek.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

— **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrőt,** mert legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca. 107—x.

— **Az Arany Bika** kávéházban minden este előnyzene.

— **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Aracsak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferencz gyógyszerésztárában, Piac-utcán.

A Dóczy-intézet Bocskay-ünnepélye.

— május 28.

Kedves, szívet-lelket gyönyörködtető, hazafias tüzzel égő lelkes ünnepélyt rendezett ma délután a ref. felsőbb leányiskola két tanszaka az iskola dísztermében. Ime, hát Bocskay emléke a magyar leányok előtt is szent, tisztelt sők is tudnak ünnepelni lelkesedéssel, houleányi tüzzel, mintahogy egy szabadsághóstit ünnepelni lehet, ünnepelni — kell!

A nagyon jól sikerült, lélekemelő ünnepegy mindennemű várakozást felülmut. Jó szavalói, művészi zenészei vannak ez iskolának, akik sohasem tévesztik el az utat előadásokkal, azt az utat, mely a szívhez vezet s ha kell édes emlékek, ha akarják, a hazaszeretet hurját rezdítik meg abban.

Az ünnepélyt minden feltűnést kerülve, arról mi hírt sem adva, nagy csendben készítette elő a rendezőség, úgy, hogy alig volt arról a közönségnek tudomása. Régi szokás ez már a Dóczy-intézetben, hogy elzárkózva a külvilágtól még ünnepeikben is, ezt nem annyira a közönségnek, mint inkább az intézet növendékeinek épülésére rendszik. Pedig ez kár, nagy kár! A művelt közönség igen kedves emlékeket vihet azokról magával haza, megszedve magát a lélek a szellem táplálékával s kellemes szórakozást szerezve egy-egy ily alkalommal.

A minden ízében sikerült ünnepélyt az intézet énekkara által sok ügyességgel, szépen előadott kuruc dalok vezették be, majd Vass Rózsika IV. éves tan. kép. növend. érzéssel, kedvesen szavaltta el V. Nagy Gusztáv szép költeményét, a „Bocskay emléké“ t. Balogh Emma II. tk. és Simonffy Irén fels. isk. III. o. növendékek Brúca „Magyar táncok“ c. dalciklusát adták elő igen szépen, melyet a közönség, mely a természet így is zsutolásig megtöltötte, hálás tapsokkal jutalmazott. Uray Sándor tanár lépett ezután pódiumra, akit szeretettel körülvéző szép tanítványai előre is lelkesen ünnepeltek, s alig engedték a tapsok miatt szóhoz jutni. Szép magas szárnyalású emlékbeszédet olvasott fel Uray, amelyben különösen a jelen vallási közönyösséggel bántuzaiban beszél Bocskayról, aki küzdött, vértett azért a vallásért is, amelynek egyszerű, regényes ruhába öltözött papjait, lelkes bajnokait oly kevés tiszteletben részesíti a világ a ma napjainkban. Szép emlékbeszédét lelkesedéssel éljenezte a díszes közönség. Sebessy Margit és Pápai Margit IV. tk. növendékek művészi játékában. ta ált ezután a hallgatóság nagy élvezetet. Előbbi hegedűn adta elő a „La Cinquintaine“ és Hubay „Mazurka“ c. darabjait oly művészi tökéletességgel, ügyes technikával és precizitással, hogy a közönség nem győzött abban elegendő gyönyörködni és megújráta a darabot, mely alkalommal a szereplők Matolcsy László dr. tanárnak egy szép zeneszerzeményét adták elő. Ez a szám volt a műsor legélvezetesebb, legkiemelkedőbb pontja, mely igazán művészi színvonalra emelkedett, s megérdemelte azt a szünni nem akaró, hatalmas tapsvihart, mellyel a közönség jutalmazta. A zeneszámok egyike a kis Brown Jean hegedű művész programján is szerepelt annak idején, s előadás tekintetében megüttötte azt a mértéket. Sebessy Margit igazán meglepő művész lélek tulajdonosa, aki még nagyon sok élvezetet fog nyújtani játékával az öt hallgatóknak. Ezután Bodiczky Anna II. tk. növendék Pe.őfi S. „A magyar ifjakhoz“ c. költeményét szavaltta el igen szépen. Hangjában ott volt a panasz, a vád, az osterozás, a szemrehányás, melyet a kevés számú jelen volt

ifju csoport megértett, mert szívébe hatott az s pirult ennek hatása alatt a távollevők helyett is. A szavaló igen sok tapsot osalt ki a közönség köréből a költő érzéseit, gondolatait hiven viaszadó szavalaival. — A minden ízében sikerült szép ünnepélyt, melyen a növendékeken, azok szülőin, a tanári karon kívül jelen volt a debr. lelkesítő kar számos tagja és egy töredék csoport ifju ember is, az intézet énekára által előadott „Szózat” zárta be, amelyet a közönség felállva hallgatott, s utána a szíveikben örvendő szép növendékekkel, kedves emléket vive magukkal távoztak el. (sz. i.)

TÁVIRATOK.

Megszökött tüzérhadnagy.

Budapest, május 28. Zimonyból jelentik: Lázár Lajos temesváron állomásozó tüzérhadnagy nagytiszegű adósságok hátrahagyásával, Zimonyon keresztül Szerbiába szökött.

A forrongó Oroszország.

Sebastopol, május 28. A cár és a cárné koronázási évfordulója alkalmából tartott csapatszemlénél több bombát dobtak. Hárman meghaltak. Igen nagy a sebesültek száma. — A merénylők közül keittöt letartóztattak.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 28.

Buzakinálát és vevetkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 26,000 métermázsa került forgalomba kezdetben tartott, később változatlan áron. zab változatlan, tengeri és rozs nyugodt, árpa lanya. Idő szép.

Buza áprilisra	15.24—36.
Buza májusra	15.76—78.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	12.82—84.
„ májusra	17.40—50.
Zab áprilisra	12.96—98.
„ októberre	13.04—06.
Tengeri májusra	13.24—26.
„ júliusra	—
Repea augusztusra	27.50—70.

Törvénykezés.

A balmazújvárosi zsványok.

Vasuti pályáör, mint rablóvezér.

Esküdtszéki főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— május 28.

A balmazújvárosi rablóbanda: Juhos István vasuti pályáör és társai nagyszabású bűnpórának három napig tartó főtárgyalását ma befejezte az esküdtbíróóság. A három zsvány viselt dolgairól vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk. Hónapokig veszélyeztetették és tartották rettegésben ezek a vakmerő emberek a környékbeli közeli falvak és puszták lakosságát. Mint megírtuk — valamennyien kezdettől fogva teljes beismerésben voltak. Vallomásaik, melyekben leplezetlenül tárják fel a hajdani betyárvilág romantikus históriáira emlékeztető kalandosabbnál kalandosabb érdekes, de hajmeresztő rablómerényleteiket, csaknem mindenben megegyeztek az ügyben heidézett tanukéval, akiknek kihallgatása tegnap délelőtt véget ért.

A tárgyalás ma reggel az ügyész és a védők által az esküdteknek felteendő kérdések indítványozásával vette kezdetét. Azután a perbeszédet következtek, melyeknek végeztével Kerekes János elnök délutánig felfüggesztette a tárgyalást.

Délután a kérdések megszövegezésére került a sor. A bíróság elfogadta a vád és védelem részéről indítványozott összes kérdéseket.

A kérdések megszövegezése után az elnök megkezdte az esküdtek kitanítását, ami huzamosabb időt vett igénybe. 21 kérdésre kellett felelni az esküdteknek.

Öreg este volt, amikor a kioktatás véget ért és visszavonultak határozathozatalra. Tanácskozásuk elnyúlt a késő éjjeli órákig. Körülbelül 5 óra hosszat tartott, amíg megállapodásra jutottak. Fel tizenegy volt már, mikor meghozták a verdiktet.

A verdikt alapján a törvényszék 11 órakor kihirdette az ítéletet, mely szerint a vádlottak közül Juhos Istvánt és Kovács Pétert egy és fél évi, Gál Andrást pedig 9 hónapi börtönrre ítélte. — Az ítélet ellen a vádlottak fellebbeztek.

Szerkesztői-posta.

M. L. (Helyben) Örvendünk, hogy ön is helyesli, hogy Dr. W. N. temetése alkalmából nem irtunk reklámszerű dolgokat. Tisztességes lap e körülmények között sohasem létezik: megírja a megírni valót, de a tulajdonosoktól irtózik. Elvégre is egy megholt emberről reklámozni nevetséges dolog, hagyjuk békében, aludjon örök álmot.

P. G. Igazsága van, ha azt állítja, hogy nálunk ez a sok mulatság sok a jóból. Most jönnek a beigrádi dalénekesek, tartunk tőle, hogy úgy fognak járni, mint a derék tornászok. A közönség érdeklődni fog irántuk, megis hámulja, de hogy itt mágukat jól is érezzék, ezért bizony megsem mozdul. Ilyenek vagyunk mi, sajnos.

G. M. Mezössy Béla édes atyja egyike a tokaji hegyvidék legnevesebb bortermelőinek.

Ingyatlanok forgalma Debrecenben.

Sehverky Lajos veszi a debreceni 183 sztkvben foglalt Kigyó-utca 36. sz. házat özv. Farkas Ferencné Szűcs Esztertől 11380 kor.

Ormós András és neje Szabó Juliánna veszik a debreceni 255 sztkvben foglalt Monostor-utca 7. sz. házat Sehvertz Áron és neje Fichtien Katalintól 6400 kor.

Hevesi Gergely és neje Szabó Juliánna veszik a debreceni 6928. sztkvben foglalt Bercesényi-utca 21. sz. házat özv. Deák Jánosné Old Juliánától 5800 kor.

Szilágyi Ferenc és neje Márkus Juliánna veszik a debreceni 4191 sztkvben foglalt Morgó-utca 8. sz. házat Makai Ferenc és neje Szilágyi Esztertől 3000 kor.

Id. Beck Izidor és neje Glük Amália veszik a debreceni 4191 sztkvben foglalt Bethlen-utca 32. sz. házat ifj. Gyarmati István és neje Liptai Máriától 30,000 kor.

Rácz Géza veszi a debreceni 5692 sztkvben foglalt Rakóczi-utca 44. sz. házat Hevesi Gáborától 15000 kor.

Kolonos Sándor és neje Beke Katalin veszik a debreceni 7575 sztkvben foglalt 207 négyszögöl Tócsa-kerti szőlőt Gulácsi Istvánnától 3600 kor.

Bereczki Sándor és neje Hüse Zsuzsánna veszik a debreceni 2030 sztkvben foglalt Borz-utca 10. sz. házat Erdey Istvánné Kiss Juliánna és társaitól 5600.

Czepléd Pál és Kalmár Zsófia veszik a debreceni 2675. sztkvben foglalt Késes-utca 12. sz. házat Rácz Károlytól 600 kor.

Mogyorósi Miklós és neje Bak Juliánna veszik a debreceni 2948. sztkvben foglalt Varga-utca 13. sz. házat Varga Imre és társaitól 15000 kor.

A

Hammond Typewriter Co

— New-York. —

Látható és kicserélhető írasu eredeti

Hammond írógépei

kizárólagos elárúsítására

solvens céget keres.

Szives ajánlatok lehetőleg referenciákkal

Faragó Testvérekhez.

BUDAPEST,

V., Arany János-utca 8. szám alá intézendők.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénumegyeében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitünő hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és kőszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállíthatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljauhelyből, a kinél kitünő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálás lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telep n lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről. Vasúti állomás: személyvonatokhoz: „Erdőbénye-fürdő” megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telecsva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsit közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leírását kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

Csakis

Hölgyeket
érdekel!Megnyilt
FODOR A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

■ Képviselei ■

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, úgy mint:

Neuman László szövetárúházát,

Fischer Simon selyemárúházát.

Herczeg és Garai bluz és angol kosztüm árúházát,

Fehér József boni és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét

A fentnevezett előkelő pesti cégektől mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárúknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok és fehéreneműek minden méret után is készülnek.

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!**Margit fürdő-intézet Debreczenben.****Uszoda megnyitás.**

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében

fedett és langyos meleg vízzel megtöltött uszodámat megnyitottam.

Az uszás tanítást **J Á S C H Ó M I K L Ó S** szakavatott uszómesterem végzi.

AZ uszoda mindennap	255-4-3	Reggel 6 órától déli 9 óráig	Férfiak.
		" 9 " " 12 "	Nők.
		Délután 1 " este 8 "	Férfiak

részére áll rendelkezésére.

Idény bérlet-jegy személyenkint 14 korona.

Minden bérelő egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles magával hozni, és annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszómesterhez fordulni.

Szíves látogatást kér tisztelettel

a tulajdonos.

Tavaszi idény.

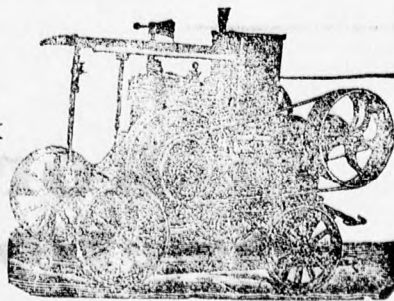
Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák.** Építkezési vasalások. **Méhészeti cikkek és szeszszámok, minden iparághoz, fürdő kádak, jégszekrények, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tüskés sodrony és sodrony fonat.**

Tóth Gyula
vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

Az 1902. pozsonyi kiállításon is kiválóan jó gyarmányert 2 oklevéllel kitüntette.

GNOM benzín-motor és GNOM szívó-gázmotor.

Okleveles gépész felesleges.
Könyven kezelhető.
Óra- és lóerőnként csak 3 fillér
Villanyos gyújtással.
Olcsóbb a gőzgépnél.
3000-nél több üzemben.

Üzemben megtekinthetők
Kenitzer Gyula Debrecen, fegyverneki uradalmában. Feldmann József, nyiracsádi uradalma. — Nagy Gábor, Nagykágya, Bárány Wildburg E. uradalma B. Illye.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság

Oberursel, a majnai Frankfurt mellett.

Iroda s raktár: Budapest, VI., Ó-utca 6. szám.

Legdivatosabb
hosszuszárú

Selyem

Cérna

és

Bőr

keztük

óriási választékban

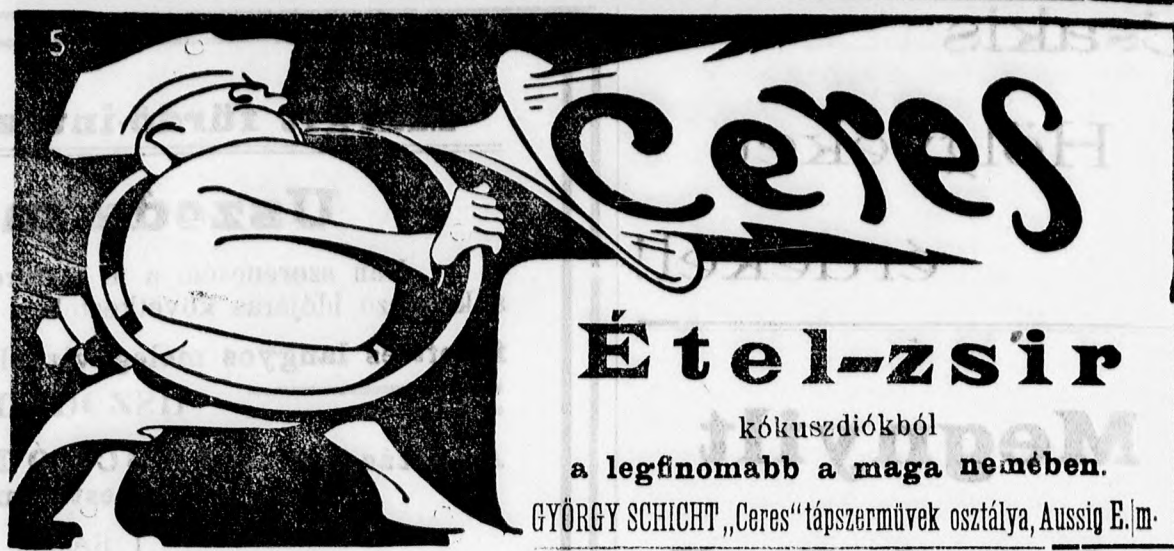
45 kr.-tól feljebb

SCHÖN SÁNDOR

keztű- kötszer és orvosi műszertárban

Debrecen. Piac-u. 12. sz. Stencinger ház.

Uj női pipere tárgy „LUNA“ kötő.

Ceres

Étel-zsir

kókuszdiókból
a legfinomabb a maga nemében.

GYÖRGY SCHICHT „Ceres“ tápszerművek osztálya, Aussig E. m.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

László Zsigmond

Állatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő üszök,
sertés-orbánc elleni oltásokat.

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECEN, Főter 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindentéle
egyenruhák a legújabb divat
szerint készítettnek. — Dus raktár
bel és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság

raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányú gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági, szőlészeti-, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képvisellete
aratógépek, acél-lókapák, fűkaszálók, szénagyűjtők, zöldtakarmány aprítók tengeriszártépek és benzinmotorokban.

Saját gyártmányú, tökéletes, olcsó kútszivattyúk

vizfecskendők, kertibutorok, úthengerek, istálló szerelvények, építkezési- és csatornázási vastárgyak.

Vaskályhák, kályhakelések és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szívesen láttatnak!

278-10-9.

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkövácsmunkát; gazdasági gépek
szakszerű jutányos javítását; itatóvályúk, vasszerkezetek, kertrácsokat készítését, stb.

Diszített Női kalapok

3 — 4 — 5.

koronáért,

legszebb kivitelben

ROZSA IGNÁC-nál

Kistemplombazár.